

Høring av verneplan for skog

Rambergåsen naturreservat, Notodden kommune

Tørkeutsatt furuskog i Rambergåsen.

Foto: J.G.Brynjulvsrud

**Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Oktober 2024**

Innhold	side
1. Bakgrunn.....	3
2. Om verneplanarbeidet og frivillig vern.....	3
3. Hjemmelsgrunnlag.....	3
4. Saksgang og innkomne merknader.....	4
5. Verneplanens omfang.....	6
6. Faktaark.....	7
7. Forslag til verneforskrift.....	11

Vernekart er lagt ved høringen som eget vedlegg.

1. Bakgrunn

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark sender med dette på høring forslag til vern av skogområdet Rambergåsen i Notodden kommune. Bakgrunnen for forslaget er et tilbud fra fire private grunneiere om frivillig vern av et ca. 615 daa stort skogområde. Tilbudet kom inn 1.4.2020 gjennom NORSKOG.

Området er kartlagt 2018 og var den gang en del av kalkskogkartleggingen i Buskerud, Oppland og Telemark. Registreringene av naturtyper og arter dokumenterer verdier som kvalifiserer for vern etter naturmangfoldloven.

2. Om verneplanarbeidet og frivillig vern

Meld. St. 14 (2015 – 2016) *Natur for livet* legger opp til en videreføring av det langsiktige arbeidet med skogvern, herunder økt frivillig skogvern. Under behandlingen av meldingen ba Stortinget regjeringen sette mål om vern av både offentlig eid skog og frivillig vern av privateid skog til 10 % av skogarealet i landet.

Naturfaglige evalueringer som ligger til grunn for prioriteringene i skogvernarbeidet er «*Evaluering av skogvernet i Norge*», NINA rapport 54/2002, «*Naturfaglig evaluering av norske verneområder*», NINA rapport 535/2010 og «*Evaluering av norsk skogvern i 2016*», NINA rapport 1352/2017. Dette arbeidet er samtidig et viktig bidrag til å nå [FNs bærekraftsmål 15](#) som har som mål å beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold.

Ved frivillig skogvern gir grunneierne Statsforvalteren tilbud om vern av aktuelle områder. Det blir foretatt naturfaglige registreringer og utarbeidet skogtakster for de områdene der det er behov for det. På grunnlag av tilbud og de naturfaglige registreringene utarbeider Statsforvalteren forslag til avgrensning av verneområdet. På grunnlag av tilbud og mal for verneforskrift for naturreservater utarbeider Statsforvalteren forslag til verneforskrift som blir oversendt grunneierne for kommentarer. Miljødirektoratet oppnevner en skogsakkyndig som får i mandat å forhandle med grunneierne eller grunneiernes representant. Ved enighet blir det utarbeidet avtale der erstatningssum, forslag til verneforskrift og avgrensning av verneområdet blir avklart.

Det vanlige er at når staten og grunneier er enige om disse punktene vil området gjennomgå vanlig saksbehandling i tråd med naturmangfoldloven. Etter avtale med grunneier kan melding og høring av verneforslag likevel gjennomføres før avtale er signert. Fra avtaletidspunkt og fram til vernevedtak gjelder en vederlagsordning. Utbetaling av erstatningsbeløp skjer når vernevedtak er fattet.

3. Hjemmelsgrunnlag

Vern av spesielle områder eller forekomster skjer i medhold av lov 16. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) jf. §§ 33 – 51. I naturmangfoldloven er det gitt hjemmel for oppretting av ulike vernekategorier. Vernekategorien naturreservat, som er det strengeste vernet etter naturmangfoldloven, jf. § 37, vil bli brukt for denne verneplanen for skog på privat grunn.

Vedtak om opprettelse av naturreservat blir gjort av Kongen i statsråd etter § 37 i naturmangfoldloven, som lyder slik:

” *Som naturreservat kan vernes områder som*

- a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,
- b) representerer en bestemt type natur,
- c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,
- d) utgjør en spesiell geologisk forekomst eller
- e) har særskilt naturvitenskapelig verdi.

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenopprettingstiltak å få verneverdier som nevnt i første ledd.

I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. I forskriften kan det gis bestemmelser om vern av kulturminner i reservatet.

Treffes vedtak om reservat som krever aktive gjenopprettingstiltak, eller vedtak om reservat der bruk er en forutsetning for bevaring av det biologiske mangfold, skal det samtidig med vernevedtaket legges fram et utkast til plan for skjøtsel for å sikre verneformålet. Planen kan omfatte avtale om bruk av arealer, enkeltelementer og driftsformer. Planen eller avtalen kan inneholde bestemmelser om økonomisk kompensasjon til private som bidrar til områdets skjøtsel.”

4. Saksgang og innkomne merknader

Formell start på verneplanarbeidet for Rambergåsen ble meldt 29.10.2021 med frist 5. desember 2021. Området var da omtalt som *Tinnegrend*, men er endret til *Rambergåsen* etter innspill fra Språkrådet. Etter oppstart har også gnr./bnr. 50/6 kommet med, mens nedre del av lia på gnr./bnr. 49/17 er tatt ut fordi det er flatehogd. Det ble meldt oppstart for 28 områder samtidig og det kom inn totalt 11 merknader. For Rambergåsen er det gjengitt syv merknader som spesifikt gir uttalelse til Rambergåsen (*Tinnegrend*) i forbindelse med oppstartsmeldingen:

Språkrådet (brev datert 17.11.2021) uttaler følgende:

“Tinnegrend, Notodden kommune. Ingen merknader til skrivemåten (Tinnegrend er tilrådd skrivemåte for stasjonsnavnet), men ut frå kartet ser det ut til at Ramberg kunne vere eit vel så bra namn på dette naturreservatet.”

Bane Nor SF (brev datert 02.11.2021) uttaler følgende:

“Områdene som skal vernes ligger langt fra jernbane. Bane NOR har ingen merknader.”

Forsvarsbygg (brev datert 7.12.2021) uttaler følgende:

«Vi viser til melding om start av verneplanprosess for 28 nye områder av frivillig vern av skog i kommunane Drangedal, Fyresdal, Hjartdal, Kviteseid, Midt-Telemark, Nome, Notodden, Porsgrunn, Seljord, Tinn og Tokke. Forsvarsbygg gjev høyrings svar i slike saker med det utgangspunktet å ta vare på Forsvarets arealbruksinteresser. Vi ser foreløpig ingen konfliktar med det føreslåtte verneområdet. Vi ber likevel om at de tek naudsynte unntak for militær operativ verksemd inn i forskrift til verneplanen. Vi ber og om at det særskilte unntaket for avgang og landing med Forsvaret sine luftfartøy vert tatt med i forskrift, for å ivareta omsynet til militær luftoperativ verksemd. Vi har ingen ytterligere merknader til verneframlegget nå».

Statnett SF (epost sendt 16.12.2021) sier følgende:

“Det vises til melding om oppstart av verneplanprosess - Frivillig skogvern på privat grunn - 28 områder i Telemark. Statnett har ikke transmisjonsnettanlegg som blir berørt av planene og har derfor ingen merknader.”

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) (brev datert 20.12.2021) er fagorgan og sektormyndighet for mineralressurser og mineralvirksomhet og har et særlig ansvar for at mineralressurser blir tatt hensyn til i vernesaker. DMP uttaler seg spesifikt til fire områder der Rambergåsen ikke inngår. Ellers skriver fagorganet:

“For dei resterande områda kan ikkje DMF sjå at vårt sektorområde er rørt, og har ingen merknader til desse.”

Landbruksdirektoratet (brev datert 24.11.2021) ber om at det av høringsdokumentene må komme frem hvordan områdene brukes i landbrukssammenheng, og at hensynet til dette må ivaretas i verneforskriftene. De peker spesielt på gjennomgående veier, støler, beitebruk og reindrift. Statlig og kommunal landbruksforvaltningen bør involveres i verneprosessen, uttaler direktoratet.

Birdlife Norge avdeling Telemark. (brev datert 14.12.2021):

Organisasjonen gir først en beskrivelse av sin organisasjon. De er opptatt av at kartleggingsprosessen frem til endelig vern av skogsområder må inkludere kartlegging av fuglelivet i de aktuelle områdene. De skriver bl.a. følgende;

“Et annet aspekt er at når man har feltarbeid for å påvise en del av de andre artsgruppene, så som lav, sopp, karplanter og biller, så krever dette så stor oppmerksomhet at det ofte kan bli vanskelig å få med seg det fuglelivet som må være i området med mindre man har dedikert personell til stede. Sett bort i fra mangelfull kartlegging av fugleliv er BirdLife Telemark positive til frivillig vern av skog. Men det betyr ikke automatisk at alle områdene som blir foreslått for vern er like godt egnet til dette vernet. Det er viktig at de områdene blir satt av til frivillig vern er av en slik verdi at det føles viktig å verne områdene. Når det er et mål at 10% av skogen i landet vårt skal vernes så er det viktig at skogen har stor nok verdi til å forsvare et vern, og at ressurser ikke går med på vern av områder som er av lav verdi for biologisk mangfold. Ettersom grunneiere får kompensasjon for å avgi et område til frivillig vern samt at det finnes begrensede midler til dette, så bør man også være tilbakeholdende med å verne områder uten så store verneverdier. BirdLife Telemark foreslår at de områdene som kun har lokal verneverdi (område 3, 5, 8, 9, 21 og 25 går ut av planene for frivillig vern og at de midlene som skulle blitt brukt til dette heller brukes ved en annen anledning når man får tilbud om områder som har høyere verneverdi. Videre foreslår vi at områdene som har regional verneverdi blir fredet. Først og fremst innenfor de områdene som kartleggerne har vurdert som verneverdig, men i tillegg at man også tillater at et område rundt blir vernet som en fornuftig buffersone for de verneverdige områdene. Dette gjelder områdene; 2, 10, 11, 12, 14, 20, 22, 23 og 27. Samtlige av de foreslåtte områder som har nasjonal eller internasjonal verneverdi bør bli vernet innenfor de rammene som er lagt. Optimalt sett bør vern også på sikt innebære redusert omfang av jakt, spesielt på rødlistede arter.”

STATSFORVALTERENS KOMMENTARER TIL DE INNKOMNE MERKNADENE

Språkrådet viser til at navnet *Tinnegrend* er brukt på stasjonen, og foreslår istedenfor *Ramberg*. Det er navnet på flere av gårdene. Siden det står *Rambergåsen* på kartet, velger Statsforvalteren derfor å benytte dette navnet.

Når det gjelder uttalelsen fra Landbruksdirektoratet, så vil vi bemerke at området som foreslås vernet ikke har støl/seterområder. Men skulle det være aktuelt med beitedyr her, er det tatt høyde for det og de andre innspillene i verneforskriften, jf. § 4 bokstav e, § 6 bokstav a, § 7 bokstav d.

Til uttalelsen fra Birdlife avdeling Telemark vil Statsforvalteren bemerke at det som en del av prosessen med frivillig vern av skog utarbeides en rapport over naturverdier i henhold til den metodikken som Miljødirektoratet har bestemt. Kartleggerne er biologer med kompetanse på flere artsgrupper. Dette gjelder også fugl dersom kartlegger har kompetanse på det. Det skal nevnes at under ordningen *supplerende vern* som ikke omfatter frivillig vern av skogområder i utgangspunktet, jobber vernemyndighetene med bl.a. våtmarker hvor fuglearter har et særlig fokus.

Organisasjonen har foreslått å trekke ut noen av områdene som kun er vurdert til lokal verneverdi, og i denne sammenheng registrer vi at dette ikke gjelder Rambergåsen. Når det gjelder ønsket om å begrense jakt på rødlistede arter, er vernepolitikken slik at grunneier beholder jaktretten i naturreservatet med mindre forskriften begrenser dette. For skogreservater blir jaktmuligheten for grunneier videreført.

Organisasjonen foreslår å legge til en buffersone rundt selve området som skal bli reservat. Det har vi ikke anledning til. Statsforvalteren må forholde seg til det arealet grunneier har tilbudt for vern. Derfor må verneområder være så robuste at de tåler at tilgrensende eiendommer kan forvalte sine skogressurser.

Øvrige uttalelser tas til etterretning.

Videre saksbehandling

Verneforslaget med områdebeskrivelser, kart over verneområdet og forslag til verneforskrift sendes på en felles sentral og lokal høring. Formålet med høringa er å få fram opplysninger om interesser som kan bli berørt av den planlagte fredningen.

Etter høring vil Statsforvalteren oppsummere høringa, kommentere eventuelle uttalelser og utarbeide en tilråding om vern til Miljødirektoratet. Miljødirektoratet vil deretter lage innstilling til Klima- og miljødepartementet (KLD) og vedtak om fredning blir gjort ved kgl.res. av Kongen i statsråd.

5. Verneplanens omfang

Navn	Kommune	Tall på grunneiere	Totalareal	Verneverdi
Rambergåsen	Notodden	4	565 dekar	Regional (**)

6. Faktaark

LOKALITET:	Rambergåsen
KOMMUNE:	Notodden
FYLKE:	Telemark
VERNEKATEGORI:	Naturreservat
AREAL:	565 daa
HØYDE OVER HAVET:	123- 372 m.o.h.
EIENDOMMER:	Gnr./bnr.: 49/1, 49/2, 50/6, 50/7

OMRÅDEBESKRIVELSE

Skogområdet er en vestvendt ås og ligger øst for Ramberg som igjen ligger ca. 5 km sør for Notodden sentrum i Notodden kommune. Beskrivelsen under er i stor grad basert på rapporten til Biofokus fra 2019 (se referanse under overskriften "Litteratur").

VEGETASJON, SKOGSTRUKTUR OG PÅVIRKNING

Området ligger i boreonemoral og (10%) sørboreal (90%) vegetasjonssone. Vegetasjonsgeografisk tilhører området seksjon O1-Svakt oseanisk.

Forslaget til verneområde innehar forholdsvis store variasjoner med hensyn til rikhet i vegetasjonen - med fattige koller med bærlyng- og lyngvegetasjon - og mer og mindre sigepåvirkede lisider med tørkeutsatt svak lågurt- og lågurtvegetasjon. Det forekommer også arealer i forsenkninger med tykkere jordsmonn og frisk rik vegetasjon av type lågurt, og i lavereliggende områder forekommer en del arealer med relativt tykt jordsmonn og rik vegetasjon.

Innenfor avgrenset areal dominerer eldre skog av hogstklasse IV og V, og det forekommer arealer med yngre skog. I en del partier er det god spredning i aldersklasser og en del forekomster av død ved. Partier med innplantet gran forekommer der en stor andel er i sein optimalfase/sammenbruddsfase. Grove individer av furu forekommer spredt i lokaliteten, særlig i nordre del av området. Noen arealer med ungskog er inkludert i verneforslaget av arronderingsmessige årsaker og for å hindre fragmentering. Området har moderat variert topografi og omfatter vestvendte lisider, koller, bergvegger, små bekkedaler, flater og enkelte forsumpede partier. Hovedbergarten er kvartsskifer.

Lav bonitet dominerer, men det forekommer også en del arealer med høy og middels bonitet. Furu er totalt sett det dominerende treslaget der også gran overtar dominansen i en del partier. Bjørk opptrer i forholdsvis stor grad og i noe mindre grad osp, rogn, einer og selje. I tillegg opptrer hassel, alm, gråor, hegg, spisslønn og platanlønn begrenset i partier.

Under kartleggingen ble det registrert seks kjerneområder, men i verneforslaget inngår kun fire av disse. Delområde 2 ligger bare delvis innenfor. Innenfor avgrenset areal forekommer de rødlistede naturtypene lågurtfuruskog (VU) og rik gransumpskog (EN).

Det er flere traktor- og hestveier, samt stier i området. Det er tegn til historisk bruk, samt påvirkning i nyere tid i store deler av området. Det er ingen bebyggelse innenfor tilbudsområdet, men nederst i lia grenser området stedvis til en kraftlinje

VERNEINTERESSER

Artsmangfoldet innenfor avgrenset areal er relativt rikt og variert med en karplanteflora som innehar basekrevende arter i forhold til tørkeutsatthet og soleksponering. Foruten alm *Ulmus glabra* (VU) og ask *Fraxinus excelsior* (VU) ble rosenkjuke *Fomitopsis rosea* (NT), rynkeskinn *Phlebia centrifuga* (NT) og svartsoneskjuka *Phellinus nigrolimitatus* (NT) påvist under feltarbeidet. I tillegg er dynekjuka *Perenniporia subacida* (EN) registrert. Granrustkjuka *Phellinus ferrugineofuscus* er en art som signaliserer en viss grad av kontinuitet, og denne ble påvist flere steder innenfor avgrensningen. Det er en forholdsvis stor variasjon både langs tørr-frisk- og fattig-rik-gradienten hvilket gjenspeiles i en relativt variert karplanteflora. Av mer eller mindre basekrevende arter kan blåveis, flekkgrisøre, breiflangre, myske og vårerteknapp nevnes.

Innen artsgruppe moser ble forholdsvis basekrevende arter som labbmose, kammose og hasselmoldmose notert. Markboende sopp er ikke godt undersøkt, men det er et visst potensial for krevende markboende sopp i partier med furu på lågurtmark. Det er i partier en del forekomster av død ved og det vil være et visst potensial for krevende sopp og insekter knyttet til dette elementet, samt for krevende insekter på død ved i solvarm furuskog.

Totalt er det registrert 6 rødlistearter (1 EN, 2 VU, 3 NT) innenfor avgrenset verneverdig areal.

Mangeloppfyllelse og verdi

Området oppnår *middels mangeloppfyllelse* som følge av at det er kjerneområder med lågurtfuruskog hvorav en andel også kan føres under gammel furuskog. Gammel furuskog har stort udekket vernebehov i fylket (Framstad mfl. 2017). En del av disse arealene er imidlertid akkurat over terskelverdi, og vektet følgelig lite. Også gammel granskog er kartlagt, som har middels udekket vernebehov i fylket. Totalt oppnår området 3 i mangelverdi som tilsier middels mangeloppfyllelse. Området er vurdert til regionalt viktig (**).

FORMÅL

Formålet er å ta vare på et område som representerer bestemte typer natur i form av sørboreal blandingsskog, lågurtfuruskog og gammel lavlandsgranskog. Området har særskilt betydning for biologisk mangfold på grunn av forekomst av død ved og sjeldne og trua arter av karplanter og sopp.

Det er et mål å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

ANDRE INTERESSER

Det er registrert to fremmede arter som begge har svært høy risiko for spredning; Sprikemispel og platanlønn. Det bør på et senere tidspunkt vurderes om tiltak kan gjennomføres for å redusere risiko for videre spredning. Utgangspunktet bør derfor være utarbeidelse av en enkel skjøtselsplan.

TEKNISKE INNGREP

Det går traktorveier innenfor området som er inntegnet på vernekartet.

Området grenser til en kraftlinje og kraftgate. Siden verneområdet ligger ovenfor linja, vil risikofelling av trær som kan falle på linja være et aktuelt tema. I verneprosessen kan det

eventuelt være aktuelt å justere på vernegrensen for å unngå problemer med vindfall inn i sikkerhetssonen for kraftlinja.

PLANSTATUS

Verneforslaget ligger innenfor område avsatt til LNFR (landbruks- natur- og friluftsområde) formål. Det ligger tre hensynssoner over området som er tilbudt til vern;

- 1) H560 *Bevaring av naturmiljø*. Sonen overlapper delvis med registrerte naturtyper.
- 2) H310-1 *Ras og skredfare*. Gjelder to mindre områder av åsen mot Åsbudalen.
- 3) H740 *Båndlegging etter andre lover*. Dette gjelder kraftlinja der linje og rydebredde ligger på utsiden av planlagt verneområde, men noe av hensynssonen kan strekke seg inn i området som planlegges vernet.

Dødvedrik granskog i lia ovenfor Brattekås.

Foto: J.G. Brynjulvsrud

MERKNADER

Ingen.

SKOGBRUKSOPPLYSNINGER

Tabellen viser skogbruksdata for tilbudsområdet.

Navn	Total-areal	Produktivt areal i daa				Annet areal i daa				Tilvekst m ³ /daa	Volum m ³
	daa	H (20-23)	M (14-17)	L (6-11)	Sum	Myr	Skrap	Vei	Imp.		
Rambergåsen	565	198	362	5	565					0,86	

Skogdataene er levert av NORSKOG.

LITTERATUR

Brynjulvsrud J. G. 2019. *Naturverdier for lokalitet Tveiten, registrert i forbindelse med prosjekt Kalkskog 2018.* NaRIN faktaark. BioFokus

Framstad, E., Økland, B., Bendiksen, E., Bakkestuen, V., Blom, H. & Brandrud, T.E. 2002. *Evaluering av skogvernet i Norge.* – NINA Fagrapport 54: 1-146.

Framstad, E., Blindheim, T., Erikstad, L., Thingstad, P.G. & Sloreid, S.-E. 2010. *Naturfaglig evaluering av norske verneområder.* – NINA Rapport 535. 214 s.

Framstad E (red.). 2015. *Naturindeks for Norge 2015. Tilstand og utvikling for biologisk mangfold.*

Naturbase: <https://www.miljodirektoratet.no/tjenester/naturbase>

Artskart: <https://artskart.artsdatabanken.no/>

En gransumpskog innenfor forslagsområdet.

Foto: J.G. Brynjulvsrud

7. Forslag til verneforskrift

Kommentarer til forskriftene

Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt

Definisjon på større arrangement har tidligere vært om lag 30 deltakere. I henhold til den nye malen for forskrifter fra Miljødirektoratet er det ikke gitt noen eksakt definisjon på hva som regnes som større arrangement. Både type arrangement og antall deltakere kan ha betydning.

Som utgangspunkt vil idrettsarrangementer og konserter el.lign. omfattes. Bestemmelsen er ikke ment å regulere ordinær turvirksomhet i grupper, og fellesturer og fellestreninger mv. omfattes dermed ikke av forbudet. Utsetting av turposter og lignende regnes heller ikke som arrangementer, men kan rammes av forbudet mot midlertidige innretninger.

Forskriftsmalen har i § 7 en særskilt dispensasjonsbestemmelse som åpner for å gi tillatelse til aktiviteter nevnt i denne bestemmelsen. Ut fra verneformålet for det enkelte området kan det vurderes konkrete unntak eller tilpasninger til disse bestemmelsene, for eksempel særskilt unntak for turorienteringsposter eller kjentmannsposter el. lign. Er det flere deltakere må det søkes om dispensasjon, og da kan forvaltningsmyndigheten vurdere dette i henhold til § 7.

Merking og vedlikehold av eksisterende stier og veier

Vedlikehold som rydding av kvist og fjerning av greiner og nedfall i stier og veier kan gjøres uten søknad. Vindfall som måtte bli liggende over stier kan kappes og legges til side, normalt vil dette bli gjort av grunneier eller oppsyn. Dersom det viser seg å være stier en ikke har kjent til ved vernet, som ønskes ryddet, kan det etter søknad gis dispensasjon etter § 7 til rydding og vedlikehold.

Motorferdsel

Motorferdsel er forbudt etter § 5 bokstav a. Det er noen generelle unntak i § 6 og det kan gis dispensasjon etter søknad etter bestemmelsene i § 7. Tillatelser kan gis for flere år, vanligvis opp til fem år. I tillegg gjelder lov om motorferdsel i utmark, det vil si at kommunen og grunneier må gi tillatelse til motorferdsel på vanlig måte.

Bruk av sykkel, hest og ridning

Friluftsløven åpner for sykling, ridning og annen bruk av hest på veier og stier i utmark. I høringsforslaget vil vi følge friluftsløvens bestemmelser. Jf. bestemmelsen i § 5 bokstav b.

Brenning av bål.

Det er vanlig at det er åpnet for brenning av bål i store reservater. I mindre reservater er forvaltningen mer restriktiv med bålbrenning. Dersom det er tillatt må man benytte tørrkvist eller ved en har med seg, det er ikke tillatt å felle eller hogge opp døde trær.

Forslag til forskrift om vern av Rambergåsen naturreservat, Notodden kommune, Telemark fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon ... med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Førmålet er å ta vare på et område som representerer bestemte typer natur i form av sørboreal blandingskog, lågurtfuruskog og gammel lavlandsgranskog.

Området har særskilt betydning for biologisk mangfold på grunn av forekomst av død ved og sjeldne og trua arter av karplanter og sopp.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr. i Notodden kommune: 49/1, 49/2, 50/6 og 50/7.

Naturreservatet dekker et totalareal på 565 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet ... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Notodden kommune, hos Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d. Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.
- e. Bålbrenning er forbudt.

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sanking av bær og matsopp
- b. jakt, fangst i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. vedlikehold av eksisterende traktorveier i henhold til standard på vernetidspunktet
- e. beiting
- f. utsetting av saltsteiner
- g. oppsetting av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt
- h. forsiktig rydding av småbusker og kvist i siktlinjer ved faste siktlinjer i forbindelse med storviltjakt

- i. drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg i og inntil verneområdet

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a. Motorisert ferdsel til lands er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b. Sykling, ridning og bruk av hest er forbudt utenom eksisterende traktorveier og stier.

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulans-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg og hjort og villsvin med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget og med traktor og ATV på traktorvei avmerket på vernekartet
- c. landing og start med Forsvarets luftfartøy
- d. nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt
- c. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd bokstav b
- d. oppsetting og vedlikehold av gjerder
- e. merking og rydding av nye stier
- f. avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- g. hogst av etablerte plantefelt
- h. øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd
- i. nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftledning
- j. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d, e og f og § 7 bokstav a, d og g.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som er forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Miljødirektoratet kan delegerer myndigheten til kommuner som samtykker til det.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.